

Sygn. akt: I C 826/18 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 grudnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Pręcerek
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Rogucka

po rozpoznaniu w dniu 05 grudnia 2018r. w Lidzbarku Warmińskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko R. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Agnieszka Pręcerek

Sygn. akt I C 581/18 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł pozwem z dnia (...) r. o zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty (...) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że pozwany zawarł z (...) S.A. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych telewizji satelitarnej. Przekazano pozwanemu na czas trwania umowy sprzęt, który zgodnie z regulaminem w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy miał zostać zwrócony w określonym terminie. Umowa została rozwiązana, zaś pozwany nie zwrócił sprzętu. Cyfrowy P. obciążył pozwanego karą umowną i wystawił w dniu (...) r. noty obciążeniowe z terminem płatności na dzień (...) r. na kwoty (...) zł i (...) zł. Powód nabył wierzycelność pierwotnego wierzyciela na podstawie umowy z dnia (...) r.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...)r. pomiędzy pozwanym R. K. a (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. została zawarta umowa numer (...) o świadczenie usług telewizji satelitarnej na okres 29 miesięcy oraz umowa numer (...) o świadczenie usług telewizji satelitarnej na okres 29 miesięcy. W związku z zawarciem umów pozwanemu został udostępniony dekoder: nr (...) - (...) oraz (...), które miały być zwrócone po zakończeniu umowy.

W świetle regulaminu w przypadku rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy abonent zobowiązany jest do zwrotu dekodera w terminie do 30 dni. W przypadku niezwrócenia sprzętu w terminie będzie można abonenta obciążyć karą umowną- co nie zwalnia od zwrotu sprzętu (rozdział 4 regulaminu).

Umowy wygasły z uwagi na upływ terminu na jaki zostały zawarte.
(tj. z upływem (...) r.).

W dniu (...) r. (...) S.A wystawił przeciwko pozwanemu noty obciążeniowe numer (...) na kwotę (...) zł i (...) na kwotę (...) zł - z tytułu kary umownej za brak zwrotu dekoderek, z terminem płatności do dnia (...) r.

Następnie w dniu (...) r. pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. jako zbywcą a powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako nabywcą została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności. Zbywca oświadczył, że sprzedaje na rzecz nabywcy między innymi wierzytelność przysługującą względem pozwanego w wysokości (...) zł i (...) zł.

Pismami z dnia (...) r. powód wezwał pozwanego do zapłaty nieopłaconych not.

Dowód: umowa sprzedaży wierzytelności - k. 28-30 i 35-38, regulamin k. 33-34; cennik k. 31-32; umowa z dnia 03.03.2011 r. k. 39-42, , nota k. 43; regulamin k. 44-45; umowa z dnia (...) r. k. 48-50, umowa z dnia (...) r. k. 46-47; nota k. 48; wezwanie do zapłaty k. 44-45 i 49-50.

Powód złożył pozew do Sądu w dniu (...) r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie pozwany nie stawiał się na rozprawie i nie odniósł się pisemnie do żądania pozwu. W takiej sytuacji, w myśl art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był rozstrzygnąć sprawę wyrokiem zaocznym.

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Domniemanie zgodności twierdzeń faktycznych powoda z prawdziwym stanem rzeczy ma szczególny charakter, bowiem bezczynność pozwanego jest tu, w pewnym sensie, przyznaniem okoliczności przytoczonych w pozwie. Fakty przyznane w procesie nie wymagają dowodu tylko wtedy, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (art. 229 k.p.c.) Powstanie więc wątpliwości, o których mowa w § 2 art. 339 k.p.c. nie wyłącza zaoczności, lecz prowadzi do konieczności przeprowadzenia przez sąd postępowania dowodowego. Będzie tak np. w razie, gdy twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie są wzajemnie sprzeczne lub niepełne, to jest nie dają pełnego obrazu faktów określających stan sprawy albo też wnioski z nich wyciągnięte nie dają się pogodzić z regułami logicznego rozumowania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia (...) r., (...)).

Jak podkreśla się w orzecznictwie, wprowadzenie przez art. 339 § 2 k.p.c. domniemania zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd jest bowiem zobowiązany, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia (...)).

Ponadto zważenia wymaga, iż w przedmiotowej sprawie Sąd, orzekając po dniu wejścia w życie ustawy z dnia (...) r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018. (...)) zobowiązany jest na podstawie art. 5 ust. 4 przytoczonej ustawy badać z własnej inicjatywy, czy roszczenie nie jest przedawnione, a jeśli będzie - oddali powództwo.

Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest umową nazwaną uregulowaną w ustawie z dnia (...) r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jednolity: (...)). We wskazanej ustawie ustawodawca wskazał, że świadczenie usług telekomunikacyjnych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (art. 56 ust. 1 ustawy), a zatem określił stosunek prawny zachodzący pomiędzy dostawcą usług telekomunikacyjnych a usługobiorcą. Przywołana ustawa nie reguluje jednak wszystkich kwestii związanych z przedmiotową umową – zawiera przepisy dotyczące treści, formy, stron oraz sposobów zawierania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Obecnie zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie przeważa zapatrywanie, które podziela również Sąd orzekający w niniejszej sprawie, że do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w zakresie nieunormowanym ustawą prawo telekomunikacyjne znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. (por. J. Krasuski Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, LexisNexis 2005, LEX nr (...); (...) (red) Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X, LexisNexis, 2011, LEX nr (...)). W konsekwencji do treści nieunormowanych w ustawie prawo telekomunikacyjne – w tym także w kwestii terminów przedawnienia – znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie do roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w kwestii terminów przedawnienia zastosowanie znajdzie art. 118 k.c.

Powyższe stanowisko zostało wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia (...) r. (III CZP 20/09, LEX nr (...)), w której stwierdzono, że termin przedawnienia roszczenia o opłatę abonamentową i wynagrodzenie za połączenia telefoniczne z umowy o świadczenie usług telefonicznych określa art. 118 k.c. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy przywołać należy również art. 509 §1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z kolei w myśl art. 513 §1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pozwanego z pierwotnym wierzycielem łączyła umowa o świadczenie usług związanych z telewizją satelitarną oraz fakt, że pierwotny wierzyciel sprzedał wierzytelność wobec pozwanej stronie powodowej. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie roszczenie powoda jako przedawnione nie zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 117 § 1 k.c. przedawnieniu ulegają roszczenia majątkowe, a taki charakter ma niewątpliwie roszczenie wynikające z umowy o świadczenie usług o zapłatę kary umownej. Zgodnie zaś z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się zaś od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Roszczenie staje się zaś wymagalne po upływie terminu do jego spełnienia.

Zdaniem Sądu zgłoszone przez powoda roszczenie z uwagi na jego związek z prowadzeniem działalności gospodarczej przez poprzednika prawnego powoda podlegało trzyletniemu okresowi przedawnienia. Świadczenie usług w zakresie dostępu do telewizji satelitarnej niewątpliwie stanowiło jeden z elementów działalności gospodarczej prowadzonej przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W., a zatem wszelkie roszczenia przewidziane w umowach zawieranych przez ten podmiot z abonamentami podlegały przedawnieniu z upływem powyższego okresu.

Mając na uwadze, iż przedmiotowe umowy nie były wypowiedziane ani przedłużane – brak w tym zakresie twierdzeń oraz dowodów- należy przyjąć, iż wygasły one na skutek upływu terminu na jaki zostały zawarte, tj. 29 miesięcy. Powództwo przerywające bieg terminu przedawnienia zostało wniesione do Sądu w dniu (...) roku.

Zważenia wymaga, że W myśl art. 477 §1 k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Z kolei zgodnie z art. 483 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

W niniejszej sprawie powód dochodził kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania obowiązku zwrotu udostępnionego sprzętu.

Z ustaleń faktycznych dokonanych w niniejszej sprawie wynika, iż po wygaśnięciu umów o świadczenie usług pozwany miał obowiązek zwrócić udostępniony sprzęt. W związku z powyższym już po (...) r. - tj. 30 dni po wygaśnięciu umów- kiedy pozwany nie zwrócił dekodera, pierwotny wierzyciel mógł obciążyć pozwanego obowiązkiem zapłaty kary umownej w przewidzianej w regulaminie wysokości. Zgodnie z regulaminem do 30 dni pozwany miał obowiązek ten sprzęt mu zwrócić. Jest to okoliczność o tyle istotna, iż zgodnie z art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie, jest to okres 30 dni następujący po wygaśnięciu umowy o świadczenie usług, a zatem kwiecień 2013 r. Od tego momentu pierwotny wierzyciel mógł bowiem stwierdzić, iż pozwany pomimo obowiązku nie zwrócił udostępnionego mu sprzętu po wygaśnięciu umowy i obciążyć go karą umowną za niewykonanie zobowiązania niepieniężnego.

W ocenie Sądu jest to najwcześniejszy możliwy termin, kiedy pierwotny wierzyciel mógł podjąć czynności zamierzające do uzyskania swojego świadczenia. Wówczas roszczenie o zapłatę kary umownej stałoby się wymagalne.

Zważenia wymaga, iż terminu wymagalności w przypadku kary umownej za niezwrócony sprzęt nie można wiązać z datą wystawienia noty obciążeniowej i określonym w niej terminem płatności, albowiem przedmiotowa nota jest dokumentem księgowym i nie kreuje daty wymagalności roszczenia. Sam fakt wystawienia noty obciążeniowej nie może modyfikować regulacji dotyczących wymagalności roszczeń przewidzianych w kodeksie cywilnym. W przeciwnym wypadku powstałaby trudna do zaakceptowania praktyka, iż wierzyciel pomimo możliwości dochodzenia swoich roszczeń wstrzymywał się z wystawieniem not obciążeniowych czy faktur, aby w ten sposób „wstrzymywać” termin przedawnienia roszczeń. Właśnie dla zapobiegania takim sytuacjom ustawodawca zdecydował się na normatywne uregulowanie kwestii wymagalności roszczeń w art. 120 k.c.

W związku z powyższym należało stwierdzić, iż roszczenie o zapłatę kary umownej za niezwrócone sprzęty stało się wymagalne w kwietniu 2013 r., a nie jak wskazywał powód w (...) r. tj. w chwili upływu terminu płatności z not obciążeniowych. Oznacza to, iż trzyletni termin przedawnienia przedmiotowego roszczenia upłynął w kwietniu 2016 r.

W tym stanie rzeczy powództwo jako przedawnione należało oddalić.

SSR Agnieszka Przeczek